

KRIŽ NA GORI

LJUBEZENSKA ZGODBA

Spisal: Ivan Cankar

"Že zmerom sem misil. Kaj pa bi tukaj? Dolgčas je... Mislim, da se mi nikoli več ne bo zaželetelo po domu..."

"Tam je seveda boljši zasluzek?"

"Tudi... ampak človek živi povsod!... Le veselja je treba!"

Umolnili so vsi, Tone je vstal.

"Kdaj se napraviš?"

"Prav kmalu; morda že jutri, morda čez teden dni, ne vem še prav..."

Nasmehnil se je čudno in se je ozrl postrani na Hanca.

"Kakor bo vreme naneslo! V slabem vremenu bi se ne poslovil rad. Človek je jezen, če je dež in blato, kadar sede na voz!"

"No, da, kakor je božja volja!" je zavzdihnila mati.

V vezi je prijel Hanca za roko.

"Saj greš lahko malo z mano... ta poslednji večer..."

"Kaj res že odhajaš, Tone?"

Pogledal jo je zlivojno.

"Kaj naj ostanem tukaj? Ali bi mi ti rekla, da naj ostanem?"

"Pojdi!"

"Zato pojdem... ampak s tako težkim srcem Hanca, da ne vem, kako bom dospel do konca..."

Nalahko se mu je tresel glas.

"Pa že pojde kakorkoli! Zaradi tega ne poginem... delati bo treba!... Svet je velik in lep in človek nazadnje še na mater pozabi! Samo da bi pozabil hitro, prespal kakor pijanost, pa bi bilo, dobro!..."

Prijel jo je krepkeje za roko, in se je sklonil niže k njej.

"Veš, Hanca, povedati ti pa le moram; noco ti lahko povem—nič se ti ni treba batiti, saj tako pojdem in me ne boš videla nikoli več!... To ti moram povedati, Hanca, da te imam rad, kakor nobenega človeka na svetu; še svoje matere nisem imel takoj rad..."

Nekaj toplega ji je leglo v srce in si upala vzdigniti glave ter mu pogledati v lice.

"Ce bi kdaj na vse pozabil,

kar sem doživel hudega in lepe-

V blag spomin

SEDME OBLETNICE ODKAR JE V GOSPODU PREMINUL OČE, STARI OČE IN BRAT

Frank Zigman

Izdhnil je svojo plemenito dušo
dne 26. februarja 1963

Sladka nam je misel na Te
in na ljubki Tvoj nasmej.
Na besede ljubezne,
ki si imel jih do vseh.

Saj ne mine nikdar dan,
da ne bi bili v duhu tam,
kjer je zdaj Tvoj dom hladan.

Kako bi pozabili to gomilo,
kjer Tvoje blago srce spi,
ki nam je vedno vdano bilo,
vse do konca Tvojih dni.

Zaljuboč:

DRUŽINA ZIGMAN,
BRATJE IN
OSTALO SORODSTVO

Cleveland, Ohio, 26. februarja 1970

Nixon želi ratifikacijo pogodbe o rodomoru

WASHINGTON, D.C. — Po godbo ZN o rodomoru pregaša čudna usoda vsaj v naši deželi. Predlog o pogodbi je spravila pred Kongres že Trumanova administracija, ki je pri sestavljanju pogodbe zelo aktivno sodelovala. Ko je pogodba prišla pred senatni odbor za zunanjopolitiko, je tam l. 1951 obtičala. Pogodbi so se načelno upirali južni politiki, ker so trdili, da ni v skladu z našo federalno zakonodajo, pa tudi ne z državnimi zakoni. Spor se je končal tako, da je načrt obležal v odboru, kjer počiva že 20 let.

Med tem je že zadostno število članic ZN pogodbo ratificiralo in je pogodba obvezna za vse države, ki so jo ratificirale.

Ko je Anglija dala pretekli teden ratificirali pogodbo, je naša administracija porabila to priliko, da predлага senatu, naj se vendar zgane.

V senatu so še zmeraj vidni južni politiki proti pogodbi. Zato bi pri glasovanju skupina zagovornikov verjetno zmagala le z malo večino, ako bi se Bela hiša zavzela za zadevo. Tam imajo trenutno druge skrbi. Zato ni čisto zanesljivo, ali bo naša dežela po 20 letih vendarle ratificirala pogodbo, ki je pri njej ravno naša diplomacija tako aktivno sodelovala.

Veliki volivni stroški

WASHINGTON, D.C. — Stroški volivnega boja za važne državne in zvezne urade rastejo iz leta v leto. Ponekod presegajo milijone in noben kandidat jih ne more nositi sam.

Nelson A. Rockefeller računa, da bo potreboval za svojo volivno borbo, ko bo ponovno, četrto kandidiral za guvernerja države New York, od 6 do 7 milijonov. Adlai E. Stevenson, ki se poteguje za mesto zveznega senatorja Illinoisa, računa, da bo njegova izvolitev stala od 2 do 4 milijone.

Celo na Aljaski, kjer je število volivcev sorazmerno majhno, računata obe stranki s pol milijonom stroškov v volivnem boju letošnjo jesen.

Pomislil je, pogledal je nanjo in je stresel z glavo.

"Rajši ne — bom že sam opravil... Samo pozdravi ga v mojem imenu, kadar se vrne... Zdaj boš ti poleg njega in dobro se mu bo godilo..."

Postala sta ob cerkvici.

"Kaj si mislil še povedati?"

"Nič drugega... Zdaj pa zborom. Hanca! Samo poglej me še, ker se tako ne vidiva nikoli več, zato da se boš lahko malo laže spomnila name..."

Vzdignila je glavo in se mu je začudila; pegast je bil njegov obraz, samo na kosteh pod očmi je še ostala rdečica in ustnice so se bile zategnile v čuden nasmeh.

"Ne zameri... saj je slovo!"

Sam se je sklonil, prijel jo je z obema močnima rokama in jo je vzdignil; na ustnicah na licih, na čelu so jo zapekle njegove suhe vroče ustnice.

Izpustil jo je, stal je pred njo globoko upognjen in se je tresel. "Adijo, Hanca!"

Glasu mu ni več poznala, njegov pogled je bil tuj, svetel in nemiren. Hitro ji je podal roko, stisnil jo je, da jo je zbolelo in je odšel po klancu z urnimi korkami...

Zgodaj se je zmračilo; svetloba belega neba je bila slabotna in se je umikala hitro in plašljivo gostim večernim sencam.

Amerikanec je hitel po hribu; ko je stal na vrhu, se je ozrl v globel, odkril se je, pogladil se je z roko preko čela in se je odahnihil globoko.

"Ni smelo biti... Adijo, Hanca".

(Dalje prihodnjih)

— Povprečni potniški železniški voz je dolg 73 čevljev.

ODPRTO V MESTU: OD 9:30 DOP. DO 5:45 POP. — MI DA JEMO IN ZAMENJAVA EAGLE ZNAMKE

MAY'S BUDGET STORES

DOWNSTAIRS

Special Purchase! From a Fine Texas Specialty Clothier That Carries One of the Most Respected Brands of Men's Clothing in the Country!

Nationally Famous Makers' MEN'S SUITS

1/3 1/2
TO
OFF Comparable Prices

MAY'S BUDŽETNA TRGOVINA

SAMO V MESTU!

Primerjajte po
\$85 do \$100

\$50

Prihranite od \$35 do
\$50 pri vsaki obleki!

- Lep poliester-volneni worsted
- 100% volneni domaci in importirani blagovi
- Najboljše zmesi od 90% volne — 10% svile
- Modre • Sive • Olivne • Rjave
- Črne • Kariraste • Enobarvni toni
- Črtaste

MERE: 37-48 regularne
37-42 kratke
39-46 dolge

NIČ RAČUNA ZA POPRAVILA ZAVIKOV.
MALO DODATNO PLACILO ZA DRUGA POPRAVILA

Joj! Kako priklenut način obleči vašega moža za Veliko noč (in za vašo denarnico)! Oglejte si našo veliko izbiro najmodernejših krovjev, na dva ali tri gumbe, naravna ramena, fina ročna izdelava. Veliko oblek ima trajno zlikane hlače. Dodali smo več zaloge, da bo izbira barv in velikosti res kompletna. To so najfinje moške obleke, ki smo jih imeli v več LETIH! Pridite zgodaj — ne sprejemamo nobenih pismenih ali telefonskih naročil.

MALI OGLASI

Stanovanje oddajo
4-sobno stanovanje zgoraj, plinski ogrev, kopalnica, na novo dekorirano, oddajo na Bonna Avenue. Vprašajte na 1193 E. 60 St. ali kličite 442-2009 po 6. zvečer.

Hiša naprodaj
Naj najemnina plača za 2-družinsko hišo v fari Marije Vnebovzetje ali sv. Jerome. Se lahko takoj vselite, je prazno. Cena \$17,900.

Kličite Millie 261-1182.

W.M.T. BYRNE REAL ESTATE
261-5100

Naprodaj

Zidan bungalow v Euclid
na Naumann Ave. med E. 185 in E. 200 St. dve spalni sobi, ena zgoraj, zidana garaža za dva avta. Se mora prodati. Cena v sredini dvajsetih.

LAURICH REALTY
481-1313

(41)

JAN PLESTENJAK:

HERODEŽ

Skratal je z zobmi, saj bi Malandež spodil, pa bi se mu ljudje smejali. Strašno se je jel bati ljudi, najbolj bi ga bilo pa sram pred Adamovcem. Milosrino bi mu očital in ljudje bi križem zvedeli, kako in kaj je s Konškarjevo novo streho. Tudi za Nežo ni mogel najti izgovora, da bi jo vsaj za nekaj dni poslal k materi. Vsi bi rekli: "Največ dela ima, tesarji mu tešejo, gospodinjo od hiše podi!" Sam sebi

bi se zasmejal, tako neurna so se mu zdela vsa ta ugibanja, ki vendar nimajo ne pravega začetka, ne vrzka in tudi ne smisla.

Konškarjev Tone vendar ni dvajset let star. Vojake je služil... in gruntu pljuča, jetra in ledvice zastrupil, se je utrgalo v njem. Spet je vzel rovnico in se pognal v reber.

"Ta pa ne sliši, kje ga delo kliče!" je sikal Malandež in hitel, kar se je dalo, in oba pomočnika sta rekla, da že dolgo ni bil tako siten.

"Kamar pride, se hitro navešča!" je menil starejši, ki je vsaj skozi deset let delal po štiri mesece z njim.

"Meni se pa zdi, da ima Konškarja v želodcu."

"Pač! S starim Konškarjem se je Malandež nekaj toževal, pa je mojster tožbo zgubil. Mlad je bil še takrat, mlad."

"Hm, hm!" se je muzal mlajši in pazil, da bi ga Malandež ne videl, kaj šele slišal. Spet bi zarentačil in nobena smreka bi mu ne bila pravšna.

Neža je bila vsak dan bolj zaskrbljena. Vsak večer se je z utrujeno glavo vlegala spat, zjutraj pa je vstala z docela novimi skrbmi, ki jim pa ni prepoznala ne oči in ne obraza, podnevi se pa bala večera. Vsak dan ji je bil prekratek. Zdelo se je ji nekoč, kot da je v bližini nekaj neznanega, morda, morda... nesreča za petami... Reklej ji je že nekaj: "Pojdi!" in jo vabilo:

"Ogni se pekla..." Mamilo jo je in ji še pri delu nagajalo. Zdelo se je ji, da jo izza vsakega vogala nekdo gleda, na sebi pa je čutila zmerom čudno krvave in prodirajoče Tonetove oči.

"Zdivja naj mi!" jo je streslo in zdaj je šele razumela grozo, ki jo je davila noči in dneve.

"Da, če mi zdivja!" Z očmi in z rokami je objela Tončka in ga stisnila k sebi.

"Varovala te bom!" mu je še petala in Tonček je toliko že razumel, da je v njenih očeh spoznal strah, ki se je tisti hip zganil tudi v njem.

"Mama, kaj?" je zavezkal brez solz.

"Nič, nič! Le priden bodi!" ga je zavrnila, njegovo vprašanje ji je bilo tisti trenutek pretežko.

Sicer je bil pa vajen, da mu na večino vprašanj sploh ni odgovorila. No, ko mu je pa rekla nič, nič, potem ne bo nič.

"Kdaj bo streha rdeča za moje hlače?"

Ni se nadejala tega, sama je že pozabila na njegove hlače in na svojo novo obleko, vse druge skrbi so jo mučile in ji pile kri.

"Kmalu! Še opoko pripeljejo!"

je kar na hitrico dejala, čeprav še pomislila ni, da je Tonček ne bo razumel. Kaj je opeka in kakšna je opeka za streho, se mu še sanjalo ni. V mestu je sicer videl rdeče strehe, toda to so bile strehe, ni pa videl opike same. Da bi mu rekla škopnik-o, to, pa že! Pa je pograbil za besedo — kmalu — všeč mu je bila, saj se to pravi, da hlač ne bo dolgo čakal.

Tone se je ubijal po melinah in kar nič mu ni bilo prav, da se je lotil strehe. Naj bi ostalo pri starem. Nič ga ni mamila belina tramov in dišeča čista smola, ki se je cedila na tla. Zi-

dar je za silo ometal tudi zunajne okrušene, do čistega zidovja oglodane stene in zdaj, ko se še streha rdeče posmeje hribovcem in ravancem, zdaj bo hiša kot gradič in on grajski gospod in Neža grajska gospa. Pa se je udaril po čelu, rovnico pa kar v celo zasekal, da je v kamenju čudno zastokala: "Ali se ti blede!" In se je zakrohotal v dolino, da so se ptiči splašili v mejan in se poskrpili na Konškarjev posek.

Malandež je že late pribijal za opeko. Sonce je žgalo, da je mojster zdaj pa zdaj zaklek, ker mu je borove v jelove late sproti krivilo. Malandež je bil pa natancen, dvakrat je pogledal, če je prav, preden je odmaknil mero. Kot bi bil star dvajset let, se je sukal po gredah, se upognil, kot bi bilo njegovo telo iz vrbja, in se pognal k slemenu, kot da je na vzmeth.

"Bog pomagaj, Malandež, če padete!" je Neža, ki mu je moral podajati — oba pomočnika sta moralna drugam — zdaj pa zdaj vsa prestrašena kriknila. Če bi se Tone spravil na grede, že zdavnaj bi bil polomljen ali pa že ubit.

"Ne boj se zame! V Loki in v Crgnrobu sem na zvoniku pri jabolku stal, pa nič se nisem držal. Ali misliš, da se mi je v glavi vrzelo? Kaj še!" se je jučačil starec in se ji smejal, pa se nalašč spotaknil in se delal, kot da bo zdaj pa zdaj zgrmeli z vrha slemena čez grede.

"Joj! Joj!" Neži je lata padla iz rok, Malandež se ji je pa smerjal na gredi in pribijal.

"To ste pa res!" je bila Neža huda, Tonček se pa za to že zmenil ni, pobral je kratke, lepo voglate odžaganjke, ki mu jih je mojster sproti metal. Spet je postavljal hišo, zdaj je imel že celo vas.

"Kako se pa pravi tej vasi?" ga je dražil.

"Saj sem že rekел: Puštal," se je jezik Tonček in še in še postavljal.

"Pustal bo pa prevelik! Kje imaš Marijančnikovo hišo?"

"Tale je!" je pokazal Tonček, tam je bila krčma in z očetom je bil že večkrat notri.

"Pa Kovačkova?"

"Ta — ki je bolj na samotu!" Še tri, štiri hiše je moral pokazati, potem se je pa že naveličal.

"Tako! Zdaj pa že vêm, pušalsko Huditevobrv delaš, zato si tako tiho! Na sv. Janeza ne pozabi!"

"Hm!" je samo prikimal, odgovoriti ni utegnil, kar naprej je postavljal in podiral.

"Od kod boš pa Soro napejal? Brez Sore pa Puštal ni nič!" mu je nagajal in Tonček je res jel misliti na Soro. Nenadoma je poskočil, izginil za skednjem in že prinesel golido vode. Ker mu drugega ni prislo pod roke, je izdril otiko iz drevesa, ki se ga je držala še ilovica. Tudi plug je oče pozabil zavleči pod kozolčev plašč.

Mati ga je od strani gledala, ni ga marala motiti. Srečna je bila, da je bil tako zaverovan v igranju in da ga ni begalo v srcu, kaj in kako bo z rdečo streho in kaj bo z očetom, ki je vse te dni tako čuden. Opazila je tudi, da se z Malandežem bolj razumeta kot pa z njim, in zaskrbelo jo je, če ni morda tega Tone opazil. Najbrž bi mu ne bilo prav, morda bi ga še dolžil, da otroka hujška.

"Tu je pa Sora, tu jez in precej takuj Podičarjeva hiša, potem pa Dobravčeve deske!" Tonček se je razkoračil in se postavil pred svoj "Puštal" prav tako, kot se je Malandež postavljaj pred križaste tramove, križnike, opornike in veznike.

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENDICOTT 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET Tel.: IVANHOE 1-3118

Avtomobilni in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

2 TYPISTS
GLENCOE

Full time, 9 to 5. Varied duties. Addressograph, Mimeo, and other general office duties.

COMPANY BENEFITS
Contact MRS. HANDLEY

for interview
835-4124
724 Vernon
Glencoe, Ill. 60022
(40)

GENERAL OFFICE
STENOGRAPHY HELPFUL
Excellent Working Conditions and Liberal Benefits

John Hancock
Insurance Company
3207 N. Milwaukee Ave.
PE 6-5302
An Equal Opportunity Employer
(43)

KEYPUNCH OPERATOR
Large chemical firm needs experienced operator with minimum of 1 yr. exp. on 029 & 059. Excellent benefits, including profit sharing loop location. Nr. NW & Union Stations. CE 6-6998 (41)

MALE HELP

Experienced
WAREHOUSE MAN

For large company. Excellent benefits and working conditions.

APPLY
MR. COPA

FORT DEARBORN PAPER CO.
376-0355
(44)

HOUSEHOLD HELP

2 Priest Rectory
in Grayslake
Live-in. Paid Blue Cross-Blue Shield and Pension.
Call 223-4731 (41)

REAL ESTATE FOR SALE

RESORT — 11 acres, 700 ft. lake front. 6-4 rm. apts. 4 studios. Snack bar, lounge, all year residence. Plus extras. All year operation. Round Lake. Asking \$250,000. Owner.
KI 6-3814 (42)

BUSINESS OPPORTUNITY

GIFT STORE — Art glass, Jewelry, Records, Record Players, Tapes. North side. 4 rm. apt. in rear. Call owner 929-3720 (41)

Complete new DRY CLEANING PLANT. 1 hr. "Martinizing". Loc. shopping center S. West side. \$16,000 down bal. financed. Must sell. 425-7744 after 7:30 p.m. (41)

TAVERN Good going business. N. side. Factory district. Short hrs. No Sundays. Call owner 588-6569 (43)

The Holy Family Society of the USA
ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434

Since 1914 . . .

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Louis R. Zebran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicius
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

DEDUCT

3 Death Benefits	13,700.00
4 Matured endowments	500.00
5 Disability benefits	1,450.00
6 Surrender benefits	8,083.27
7 Accident and health benefits	1,202,431.06
8 Increase in aggregate reserve for certificates and contracts with life contingencies	74,248.00
9 Increase in aggregate reserves for accident and health certificates	-15,452.43
10 Commissions on premiums and annuity considerations	750,646.19
11 General insurance expenses and fraternal payments	385,789.99
12 Taxes, licenses and fees	8,622.73
13 Increase in loading on and cost of collection in excess of loading on deferred and uncollected premiums	24,014.55
TOTAL	2,454,033.36

14 Net gain from operations before refunds to members and excluding capital gains and losses -2,783.49

15 Net gain from operations after refunds to members and excluding capital gains and losses -2,783.49

UNASSIGNED FUNDS AND SPECIAL RESERVES ACCOUNT

1 Unassigned funds December 31, previous year	\$ 220,952.93
2 Net gain from operations	-2,783.49
3 Net gain from non-admitted and related items	617.50
4 Decrease in mandatory security valuation reserve	36,782.85
Total	255,569.79</